
Standardiseringsutvalget for internasjonale e-helsestandarder

Møte	03/2022
Dato	29.09.2022
Sted	Direktoratet for e-helse, Verkstedveien 1 Skøyen
Deltakere	<p>Aspit – Kristian Moum DIPS – John Harald Sevaldsen Direktoratet for e-helse – Georg F. Ranhoff (leder) Egde - Ann-Elisabeth Ludvigsen Folkehelseinstituttet – Astrid Krahn, Esther Landèn GS1 Norge – Stephen Bølstad Hesledirektoratet – Thore Thomassen Helse Nord – Kristian Andreassen Helse Sør-Øst – Yvonne Garshol, Mads Kringstad Helse Vest – Øivind Skeidsvoll Solvang, Jan Helge Norekval, Sissel-Marie Børthus HL7 Norge – Line Andreassen Sæle Kristiansand kommune – Elisabeth Holen-Rabbersvik Legeforeningen – Petter Hurlen Nasjonalt senter for e-helseforskning – Rune Pedersen Norsk Elektroteknisk Komite – Eirik Sollie Norsk Helsenet – Hanne Cecilie Otterdal, Kari Jørgensen Secra – Endre Haugen Siemens Healthineers – Ingvar Sørlien Standard Norge – Truls Petersen Statens legemiddelverk – Helga Festøy Stavanger kommune og Felles kommunal journal – Inger Bjørkum Leigvold Sykepleierforbundet – Bente Christensen Trondheim kommune/Helseplattformen – Thor Johannes Bragstad</p>

Tid	Tema	Type
10:00-10:30	Orientering fra Direktoratet for e- helse	Orientering
10:30-11:15	Samarbeidsmodell for internasjonale e-helsestandarder	Drøfting
11:15-11:45	Utredning Helseteknologiordning	Orientering
11:45-12:30	Pause (lunsj)	
12:30-14:00	Mandat StUT 2023-2024	Drøfting

Sak	Tema	Sakstype
09/22	Orientering fra Direktoratet for e- helse	Orientering
	Referat fra møte den 02.06.2022 Forslag til vedtak: Standardiseringsutvalget tar saken til orientering.	
10/22	Samarbeidsmodell for internasjonale e-helsestandarder	Drøfting
	Direktoratet for e-helse ønsker å orientere om samarbeidsmodellen for internasjonale standarder og drøfte iverksettelse av modellen gjennom utprøving av foreslåtte tiltak (rollen til Standardiseringsutvalget i å drive modellen). Forslag til vedtak: Standardiseringsutvalget for internasjonale standarder støtter iverksettelse av modellen gjennom utprøving av foreslåtte tiltak.	
11/22	Utredning Helseteknologiordning	Orientering
	Direktoratet for e-helse ønsker å orientere om oppdraget, drøfte prioriteringer knyttet til standardisering, og få innspill som kan tas med i det videre arbeidet. Forslag til vedtak: Standardiseringsutvalget tar saken til orientering og ber Direktoratet for e-helse ta med innspill framkommet i møtet, i det videre arbeidet med utredningen.	
12/22	Mandat StUT 2023-2024	Drøfting
	Direktoratet for e-helse ønsker å drøfte formål, oppgaver og ansvar, sammensetning og arbeidsområder for Standardiseringsutvalget for perioden 2023-2026. Forslag til vedtak: Innspill fra representantene tas med i det videre arbeidet med utarbeidelsen av mandatet.	

Standardiseringsutvalget for internasjonale e-helsestandarder

Samarbeidsmodell for internasjonale standarder

Møte	03/22
Dato	29.09.2022
Saksnummer	10/22
Sakstype	Drøfting
Fra	Direktoratet for e-helse
Saksbehandler	Kerstin Engelhardt

Forslag til vedtak

Standardiseringsutvalget for internasjonale standarder støtter iverksettelse av modellen gjennom utprøving av foreslåtte tiltak.

Hensikt med saken

Direktoratet for e-helse ønsker å diskutere iverksettelse av samarbeidsmodellen med Standardiseringsutvalget, som vil være en viktig del av utvalgets rolle og mandat.

Bakgrunn

På oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet har direktoratet utarbeidet en samarbeidsmodell for aktører for å ta i bruk internasjonale standarder i helse- og omsorgssektoren. Modellen beskriver roller og ansvarsdeling for sentrale prosesser som inngår i det å ta i bruk internasjonale e-helsestandarder.

Arbeidet med oppdraget og status på samarbeidsmodellen er behandlet som gjennomgående tema i Standardiseringsutvalget i 2022. Modellen er utviklet i tett samarbeid med sektoren, gjennom workshops med en referansegruppe utgått fra Standardiseringsutvalget og egne dialogmøter med HL7 Norge og Standard Norge. Modellen er forankret i nasjonal rådsmødel for e-helse¹. Den 31. august fikk modellen støtte i NUFA for iverksettelse og utprøving av foreslåtte tiltak. Videre er modellen behandlet i NUIT 14. september med samme anbefaling.

¹ [Nasjonal rådsmødel](#)

Overordnet beskrivelse av samarbeidsmodell for internasjonale standarder

Et økende standardiseringsbehov krever ressurser og kompetanse på ulike nivåer, og modellen beskriver ansvarsdeling for sentrale prosesser. I det følgende beskrives ansvarsdeling og tiltak summarisk. For detaljert beskrivelse av modellen henvises til vedlagte rapport.

Direktoratet for e-helse skal i større grad være premissgiver og sette nasjonale rammer for hvordan internasjonale standarder brukes i Norge; gjennom lov, forskrift, veiledere og retningslinjer. Direktoratet skal være pådriver for økt koordinering mellom aktører i sektoren, og legge til rette for økt samarbeid mellom myndigheter nasjonalt og overnasjonalt. For å holde nødvendig oversikt, må direktoratet styrke sin deltakelse på nasjonale, nordiske og europeiske samarbeidsarenaer.

Fagmiljøer, som virksomheter og leverandører, har betydelig påvirkningskraft, innenfor nasjonale rammer. De skal i større grad jobbe sammen og velge hvordan standarder skal implementeres i tekniske løsninger. Det gir løsninger som er tilpasset lokale behov og kan gjenbrukes på tvers av sektoren.

Virksomheter (f.eks. private/offentlige helseforetak, kommuner) har spesielt ansvar for å

- Velge internasjonale standarder, og stille krav om bruk av standardene når de bestiller løsninger
- Involvere brukere (helsepersonell, innbyggere) og sikre at brukerbehov ivaretas

Leverandørenes ansvar omfatter spesielt å

- Gi råd til bestillere om valg og bruk av internasjonale standarder
- Implementere standardene og utvikle tekniske løsninger i samsvar med spesifiserte behov og krav

Standardiseringsorganisasjonene har ansvar for å administrere prosesser for å utvikle og forvalte internasjonale standarder. Dette inkluderer å tilrettelegge for deltakelse i relevante arbeidsgrupper for å påvirke utforming av standarder som skal følge EU-krav/-regelverk, og lage standarder som ivaretar regelverkene. De skal også bidra til å etablere kunnskapsgrunnlag og kompetanse i sektoren.

Fagmiljøer og brukere må delta i prosessene og bidra til å forme krav i internasjonale standarder. Det sikrer at de utvikles i tråd med behov i Norge. Det bidrar videre til at lokale arbeidsprosesser og brukerbehov samt nyttestyring på operative nivåer er i sentrum når tekniske løsninger utvikles.

Operasjonalisering av modellen

Iverksettelse av modellen vil skje gjennom et sett med prioriterte tiltak. Følgende tiltak er foreslått som de mest aktuelle:

- Iverksette modellen og koordineringsprosessen
- Prosessdriver for å fasilitere leverandørenes arbeid med tilpasning av standarder
- Drive faggrupper for prioriterte områder
- Styrke standardiseringsarbeidet ved Standard Norge
- Etablere forvaltningsorgan for HL7 FHIR-profiler

En viktig del av operasjonaliseringen er å evaluere effekten underveis i utprøvingen, slik at man får justert retningen basert på de erfaringene som gjøres.

Videre saksprosess

Rapport om samarbeidsmodellen for internasjonale standarder leveres Helse- og omsorgsdepartementet 30. september 2022.

Drøfting

- Hvordan skal Standardiseringsutvalget bidra til å drive samarbeidsmodellen og koordineringsprosesser?

Standardiseringsutvalget for internasjonale e-helsestandarder

Utredning av helseteknologiordning

Møte	3/22
Dato	2022-09-29
Saksnummer	11/22
Sakstype	Drøfting
Fra	Direktoratet for e-helse
Saksbehandler	Kjersti D. Vikøren

Forslag til vedtak

Standardiseringsutvalget tar saken til orientering og ber Direktoratet for e-helse ta med innspill framkommet i møtet, i det videre arbeidet med utredningen.

Hensikt med saken

Direktoratet for e-helse skal innen 15. november jf. oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet i tillegg til tildelingsbrev for 2022, utrede en helseteknologiordning i samarbeid med Helsedirektoratet og KS.

Direktoratet for e-helse ønsker å orientere om oppdraget, drøfte prioriteringer knyttet til standardisering, og få innspill som kan tas med i det videre arbeidet.

Bakgrunn

Helseteknologiordningen skal kunne bygges ut over tid, men startpunktet er kommunal helse- og omsorgstjeneste og arbeidet med journalløsninger og velferdsteknologi.

Oppdraget omfatter å utrede et sett av finansielle og andre virkemidler som bidrar til å øke investeringene i markedet for helseteknologi, og styrke kommunenes evne til å etablere gode journalløsninger. Videre skal ordningen omfatte virkemidler som stimulerer til bruk av velferdsteknologi i kommunene, og i samhandling mellom kommuner og helseforetak.

Formålet med ordningen er å avlaste risiko for kommuner som går foran, stimulere kommunene til å samordne seg, og bidra til mer forutsigbarhet for leverandører.

Oppdraget omfatter blant annet rammebetingelser om standardisering:

- Det skal tilrettelegges for at kommunene og leverandørene har tydelige krav og rammer å forholde seg til gjennom arbeidet med standardisering, sertifisering, normering og veiledning.
- Det skal legges til grunn en tydelig ansvars- og oppgavefordeling mellom myndigheter, helseforetak, kommuner, leverandører og standardiseringsorganisasjoner.

Drøfting

Med henblikk på styrke arbeid innen e-helsestandardisering;

- Hva bør være viktige prioriteringer ved etablering av en helseteknologiordning?
- Hvilke virkemidler/tiltak kan være relevante?

Standardiseringsutvalget for internasjonale e-helsestandarder

Mandat 2023-2024

Møte 03/22

Dato 29.09.2022

Saksnummer 12/22

Sakstype Drøfting

Fra Direktoratet for e-helse

Saksbehandler Marianne L Hemsing

Forslag til vedtak

Innspill fra representantene tas med i det videre arbeidet med utarbeidelsen av mandatet.

Hensikt med saken

Drøfte formål, oppgaver og ansvar, sammensetning og arbeidsområder for Standardiseringsutvalget for perioden 2023-2026.

Utgangspunkt for drøftingen vil være i mandatet for 2021-2022 (1), Plan for internasjonale standarder for perioden 2021-2024 (2) og tiltakene som er definert i Samarbeidsmodell for internasjonale e-helsestandarder (3).

Forslag til nytt mandat vil presenteres på møtet 1. desember 2022.

Bakgrunn

Aktørene i helse- og omsorgssektoren fremmet et behov i 2019 for å ha et felles utvalg, der virksomheter, leverandører og myndighet jobber sammen på et strategisk og taktisk nivå for å styrke Norge sin rolle i internasjonalt standardiseringsarbeid. Standardisering er en forutsetning for elektronisk samhandling i helsetjenesten og tilrettelegger dessuten for innovasjon og næringsutvikling.

Standardiseringsutvalget ledes av Direktoratet for e-helse og har hatt 4 møter i året. Utvalget har en bred sammensetning av aktører i sektoren, medregnet leverandører og standardiseringsorganisasjoner.

Plan for internasjonale standarder for perioden 2021-2024 beskriver tiltak og anbefalinger om bruk av internasjonale standarder på prioriterte områder, inkludert tiltak for å fremme innovasjon og næringsutvikling.

Samarbeidsmodell for internasjonale e-helsestandarder definerer prosesser for å koordinere og tilrettelegge for nasjonalt arbeid med vurdering, valg og tilpasning av internasjonale e-helsestandarder.

Standardiseringsutvalget blir en viktig strategisk arena for å koordinere aktivitetene i modellen.

Målet er å tilrettelegge for gode løsninger som skapes av de som sitter nær behovene og teknologiutviklingen. Standardiseringsutvalget får en viktig rolle i dette arbeidet, for å sikre enhetlig vurdering, valg og tilpasning av internasjonale standarder for å støtte oppunder nasjonal digital samhandling og sammenhengende helsetjenester.

Drøfting

Direktoratet for e-helse ønsker å drøfte hvordan aktørene kan bidra til at Standardiseringsutvalget blir en tydelig strategisk koordinerende arena for arbeidet med standardisering i helse og omsorgstjenesten, og hvordan dette kan gjenspeiles gjennom mandatets formål, oppgaver og ansvar, sammensetning og arbeidsområder.

- Hvordan kan aktørene bidra til informasjonsutveksling?
- Hvordan kan aktørene bidra til å koordinere arbeidet med standarder?
- Hvordan sikrer vi aktiv deltakelse?
- Hvordan kan Standardiseringsutvalget arbeidsområder defineres og støtte oppunder prioriterte områder?

Vedlegg

1. Mandat 2021-2022:
[Mandat standardiseringsutvalget for internasjonale e-helsestandarder \(PDF\)](#)
2. Plan for internasjonale standarder 2021-2024:
[Plan for internasjonale standarder 2021-2024 \(PDF\)](#)
3. Samarbeidsmodell for internasjonale standarder (vedlagt dokument)